

Raadsvoorstel

Commissievergadering

Titel

Portefeuillehouder/Teamleider

Extern zaak ID (zaakcode)

: Ruimte

: Water- en rioleringsprogramma 2025 – 2029
(Wrp 25-29)

: Jan van Weperen/Jeroen Sikkens

: 0085228450

Datum collegevergadering

15 april 2025

Voorgesteld besluit

1. Het Water- en rioleringsprogramma 2025 – 2029 (Wrp 25-29) vast te stellen, en daarmee;
2. De personele capaciteit uit te breiden met één fte om de gemeentelijke watertaken te kunnen blijven uitvoeren;
3. Uitvoering te geven aan de uitvoering van klimaat adaptieve maatregelen in de openbare ruimte ten einde regenwateroverlast te voorkomen;
4. Op basis van het kostendekkingsplan de rioolheffing jaarlijks te laten stijgen met 3,5 procent (bovenop de reguliere inflatiecorrectie) om toekomstige investeringen in de riolering te kunnen blijven dekken en om uitdaging op het gebied van klimaatverandering het hoofd te bieden.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

De gemeentelijke watertaken zijn essentieel voor het beheer van water in stedelijke gebieden. Ze omvatten het afvoeren van afvalwater, het beheren van regenwater en het voorkomen van wateroverlast. Door klimaatverandering en extreme weersomstandigheden worden deze taken steeds belangrijker om onze dorpen veilig en leefbaar te houden. Daarnaast dragen ze bij aan de volksgezondheid door hygiënische verwerking van afvalwater.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) speelt een belangrijke rol bij de planmatige uitvoering van de gemeentelijke watertaken en geeft daarnaast inzicht in de bekostiging van de gemeentelijke watertaken. Met de invoering van de Omgevingswet 1 januari 2024 is het GRP niet meer als planvorm verplicht. Natuurlijk blijft het meer dan noodzakelijk om de wijze van uitvoering van de gemeentelijke watertaken vast te leggen en de uitgaven onder de rioolheffing te onderbouwen richting de inwoners. We sluiten als Ooststellingwerf aan op de landelijke gekozen werkwijze om een Water- en rioleringsprogramma op te stellen, dat als programma past onder Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma (Wrp).

Argumenten

1.1 Het Wrp geeft inzicht in de uitvoering van de gemeentelijke watertaken en inzicht in de financiële dekking daarvan.

Het Wrp 25-29 omschrijft de manier waarop de gemeente invulling geeft aan de gemeentelijke watertaken. Vanuit de gemeentewet mag de gemeente de kosten gemoeid met de watertaken innen via een rioolheffing. Hierbij moet de gemeente wel inzicht verschaffen op welke wijze wij de geïnde heffing inzetten. Een Wrp met een bijbehorende kostendekkingsplan is een prima methode om dit inzicht te geven.

1.2 Het beheer moet op orde zijn.

Met het Wrp 25-29 geeft de gemeente invulling aan de gemeentelijke watertaken en laten we zien hoe we deze taken invullen. We bepalen wat de kwaliteit van de riolering moet zijn en wat er nodig is om deze kwaliteit te behouden. Hierdoor is het beheer op orde.

2.1 Uit de formatiescan blijkt dat er één FTE (fulltime-equivalent) te weinig is om de gemeentelijke watertaken optimaal te kunnen uitvoeren.

In 2022 is een formatiescan uitgevoerd. Deze scan geeft op basis van kengetallen en andere uitgangspunten, zoals zelf doen of uitbesteden, inzicht in hoeveel FTE de gemeente nodig heeft om de gemeentelijke watertaken uit te voeren. Uit de scan blijkt dat er momenteel ongeveer één FTE ontbreekt om de watertaken naar behoren uit te voeren. Dit wordt verder toegelicht in paragraaf 6.5 van het Wrp 25-29 en in bijlage X van het Wrp 25-29. Daarnaast is een samenvatting van de formatiescan toegevoegd in bijlage 1 bij dit voorstel.

2.2 Het beheer moet goed georganiseerd zijn.

De gemeentelijke voorzieningen voor het inzamelen en verwerken van afval-, hemel- en grondwater moeten in goede staat verkeren. De gemeente heeft enthousiaste en deskundige mensen nodig om dit te realiseren. Waar de gemeentelijke watertaken vroeger vooral draaiden om het technische beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen, zijn deze taken tegenwoordig veel veelzijdiger en complexer geworden. De beleidsmedewerker/beheerder riolering en stedelijk water richt zich vooral op deze veelzijdige vraagstukken. Extra mankracht biedt ons de kans om ons reguliere beheer en onderhoud nog beter te organiseren, te versterken en te verankeren

2.3 Eenmalige uitvoeringsprojecten lopen vertraging op.

Omdat momenteel alle gemeentelijke watertaken door slechts één FTE binnen het gemeentehuis worden georganiseerd en uitgevoerd, ervaren we enige vertraging bij grotere eenmalige uitvoeringsprojecten. Met de juiste versterking van ons team kunnen we deze projecten efficiënter en sneller realiseren.

3.1 Dit past binnen de ambities vanuit het Programma Duurzaamheid

In het Programma Duurzaam Ooststellingwerf 2021 – 2025 is de ambitieuze doelstelling vastgelegd om in 2030 een klimaatbestendige gemeente te zijn. Deze ambitie wordt concreet gemaakt in het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie 2025-2030. Een belangrijke maatregel in dit plan is het nemen van civieltechnische maatregelen in de openbare ruimte om schade door wateroverlast bij hevige regenval te voorkomen. Op basis van een uitgevoerde klimaatstresstest hebben we risicolocaties geselecteerd en hiervoor subsidies aangevraagd. Een aantal van deze projecten is al succesvol uitgevoerd. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze locaties en de huidige stand van zaken. Met deze stappen zetten we grote vooruitgang richting een klimaatbestendige toekomst voor Ooststellingwerf!

4.1 Binnen het kostendekkingsplan worden de kosten op een evenwichtige manier verdeeld over de korte en de langere termijn.

Het kostendekkingsplan biedt een gedetailleerde en duurzame aanpak voor het financieren van gemeentelijke watertaken, met een focus op investeringen in rioolvervanging, renovatie en klimaatadaptatie. De rioolheffing moet hiervoor jaarlijks stijgen met 3,5% bovenop de reguliere inflatiecorrectie. Binnen Variant 1 is de heffingsstijging geleidelijk en blijft de stand van de voorziening voldoende om te anticiperen op mogelijke tegenslagen. Over 5 jaar wordt de jaarlijkse stijging van 3,5% in het Wrp 30-34 heroverwogen. Het kostendekkingsplan en de uitwerking van 3 varianten is verwerkt in Hoofdstuk 7 van het WRP 25-29. Zie ook onder het kopje Financiële toelichting binnen dit advies voor een nadere toelichting.

De rioolheffing stijgt de komende planperiode met jaarlijks met 3,5% bovenop de reguliere inflatiecorrectie. Binnen Variant 1 is de heffingsstijging geleidelijk en blijft de stand van de voorziening voldoende om te anticiperen op mogelijke tegenslagen. Over 5 jaar wordt de jaarlijkse stijging van 3,5% in het Wrp 30-34 heroverwogen.

Kanttekeningen

4.1 De lasten voor de gebruikers en eigenaren van gebouwen en woningen worden hoger.

De stijging van de lasten is noodzakelijk gezien de investeringen die nodig zijn. Stellen we deze stijging nu uit dan moet deze in de toekomst alsnog doorgevoerd worden. Voor de inwoners met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding te ontvangen van de gemeentelijke belastingen.

Financiële toelichting

Voor een verdere financiële toelichting wordt verwezen naar Hoofdstuk 7 van het WRP 25-29.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Dit Water- en rioleringsprogramma 2025 – 2029 draagt bij aan de onderstaande SDG's:

Het Wrp 25-29 draagt op meerdere manieren bij aan de realisatie van:

- **SDG 3 (Gezondheid en Welzijn).** Door de inzameling van afvalwater helpt de gemeente om de verspreiding van ziekten te voorkomen en de volksgezondheid te verbeteren;
- **SDG 6 (Schoon Water en Sanitaire Voorzieningen).** In het Wrp 25-29 staat op welke wijze de gemeente zijn watertaken uitvoert. Het inzamelen en transporteren van afvalwater draagt bij aan schoon water.
- **SDG 11 (Duurzame Steden en Gemeenschappen).** Het Wrp 25-29 bevordert de ontwikkeling en het onderhoud van duurzame water- en rioleringsinfrastructuur,
- **SDG 13 (Klimaatactie).** In het Wrp 25-29 staan maatregelen ter voorkoming van schade en overlast ten gevolge van heviger regenvval door klimaatverandering.
- **SDG 14 (Leven in het Water).** Door de riolering op een juiste manier te beheren en te onderhouden helpt dit om de vervuiling van waterlichamen te verminderen.

Inwonersparticipatie

Binnen het kader van het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie 2025 – 2030, dat de Raad op 26 november heeft vastgesteld, is gebruik gemaakt van het burgerpanel door vragen te stellen over klimaatadaptatie. De uitkomsten zijn ook gebruikt in het Wrp 25-29 voor zover deze van toepassing zijn. Het Wrp 25-29 is ons eigen programma over de invulling en financiering van de gemeentelijke watertaken. Dit is technisch complex, wat specifieke technische en juridische kennis vraagt. Wanneer het om de financiën gaat zijn er belangentegenstellingen. Bewoners kunnen uiteenlopende en soms tegenstrijdige belangen hebben. Dit maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om tot een consensus te komen, wat het besluitvormingsproces kan vertragen en compliceren.

Publicatie voor bekendmaking

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ooststellingwerf stelt de raad voor om het Water- en Rioleringsprogramma 2025 – 2029 (Wrp 25-29) vast te stellen. Dit programma is een belangrijke stap in het waarborgen van een duurzame en klimaatbestendige toekomst voor onze gemeente. Het Wrp 25-29 richt zich op de uitvoering van gemeentelijke watertaken, waaronder het afvoeren van afvalwater, het beheren van regenwater en het voorkomen van wateroverlast. Door de toenemende impact van klimaatverandering en extreme weersomstandigheden is het essentieel om deze taken effectief en efficiënt uit te voeren.

Vervolg

Planning & communicatie.

De samenvatting van het WRP wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Evaluatie.

Het Wrp 25-29 wordt geëvalueerd in het eventueel nieuw op te stellen Wrp 30-34.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

Bijlagen

1. Water- en rioleringsprogramma 2025 – 2029
2. Water- en rioleringsprogramma 2025 – 2029 Samenvatting
3. samenvatting formatiescan
4. overzicht locaties

Geheime stukken

Geen

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085228450

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 april 2025

gelet op Artikel 4.81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 2.16 van de Omgevingswet

Besluit

1. Het Water- en rioleringsprogramma 2025 – 2029 (Wrp 25-29) vast te stellen, en daarmee:
2. De personele capaciteit uit te breiden met één fte om de gemeentelijke watertaken te kunnen blijven uitvoeren;
3. Uitvoering te geven aan de uitvoering van klimaat adaptieve maatregelen in de openbare ruimte ten einde regenwateroverlast te voorkomen;
4. Op basis van het kostendekkingsplan de rioolheffing jaarlijks te laten stijgen met 3,5 procent (bovenop de reguliere inflatiecorrectie) om toekomstige investeringen in de riolering te kunnen blijven dekken en om uitdaging op het gebied van klimaatverandering het hoofd te bieden.

Besloten in de openbare vergadering van 23 september 2025

, griffier.

, voorzitter.